

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

з дисципліни «Психологія розвитку та особистісного зростання»

1. Психологія розвитку як складова сучасної психології.
2. Сутність, об'єкт і предмет психології розвитку.
3. Завдання психології розвитку.
4. Методологічні принципи вивчення психіки людини.
5. Специфіка використання у психології розвитку емпіричних методів дослідження.
6. Метод дослідження близнюків і його значення для вирішення питання про роль спадковості й середовища в психічному розвитку дитини.
7. Організація та основні етапи психологічного дослідження у психології розвитку.
8. Поняття про розвиток, його ознаки. Типи та види розвитку.
9. Поняття про вік людини, різновиди віку.
10. Характеристика основних чинників психічного розвитку дитини (спадковість, середовище, активність).
11. Протиріччя як рушійна сила психічного розвитку. Основні протиріччя.
12. Характеристика закономірностей психічного розвитку (нерівномірність, сенситивність, кризовість окремих періодів розвитку та інші).
13. Акселерація та ретардація вікового розвитку.
14. Психологічні і соціальні механізми розвитку особистості.
15. Культурно-історична концепція Л. С. Виготського. Теорія розвитку вищих психічних функцій.
16. Проблема навчання та розвитку у вченні Л.С. Виготського, поняття про зону найближчого розвитку.
17. Психоаналітичні теорії розвитку (З. Фрейд, Е. Еріксон).
18. Теорії наuczіння (Б. Скіннер, А. Бандура).
19. Когнітивні теорії онтогенезу психіки людини (Ж. Піаже, Дж. Брунер).
20. Персоногенетичні теорії розвитку (К. Роджерс, А. Маслоу та інші).
21. Проблема вікової періодизації психічного розвитку. Вікова періодизація Д.Б. Ельконіна.
22. Періодизація багатовимірного розвитку особистості В.Ф. Моргуна.
23. Поняття соціальної ситуації розвитку. Особливості соціальної ситуації розвитку на різних етапах онтогенезу.
24. Поняття провідної діяльності, її характерні ознаки і розвиваюче значення на різних етапах онтогенезу.
25. Вікові кризи та їх значення у розвитку особистості. Основні характеристики вікової кризи.
26. Психологічні новоутворення як проблема вікової психології.
27. Анатомо-фізіологічні особливості новонародженої дитини. Криза новонародженості. Безумовні рефлекси та їх значення для розвитку дитини.
28. Психічний розвиток новонародженого немовляти. Комплекс пожвавлення.
29. Спілкування з дорослими і його значення в психічному розвитку немовляти. Феномен «госпіталізму» та його наслідки.

30. Виникнення прихильності у немовлят. Стадії реакції дитини на розлучення з матір'ю (за Дж. Боулбі).
31. Криза першого року життя: симптоми, шляхи подолання.
32. Особливості психічного розвитку у ранньому дитинстві.
33. Криза трьох років, її характерні ознаки.
34. Психічний розвиток особи у дошкільному віці.
35. Гра та її роль у психічному розвитку дошкільника.
36. Розвиток пізнавальних процесів у дошкільному віці.
37. Особливості емоційно-вольової сфери в дошкільному віці.
38. Психологічна готовність до шкільного навчання, її види та основні показники.
39. Криза шостого-сьомого року життя: симптоми, особливості.
40. Адаптації молодшого школяра до навчання у школі. Основні види труднощів першокласників.
41. Характеристика навчальної діяльності молодшого школяра.
42. Роль однокласників в психічному розвитку молодшого школяра. Вплив педагогічного спілкування на характер стосунків учнів початкових класів.
43. Особливості спілкування молодшого школяра зі значимими дорослими (учителями, батьками).
44. Загальна характеристика розвитку молодшого школяра.
45. Розвиток свідомості молодшого школяра.
46. Розвиток пізнавальної сфери особистості молодшого школяра.
47. Формування взаємин, динаміка спілкування у молодшому шкільному віці.
48. Анатомо-фізіологічна перебудова та її відображення у психологічних особливостях підліткового віку. Соціальна ситуація розвитку підлітка.
49. Перебудова навчальної діяльності підлітків та її психологічне значення.
50. Психологічні новоутворення підліткового віку.
51. Розвиток самосвідомості підлітка і формування самооцінки.
52. Пізнавальний розвиток у підлітковому віці.
53. Почуття дорослості і його роль у подальшому психічному розвитку дитини.
54. Вікова криза підліткового віку: теоретичні підходи до пояснення її сутності та можливостей вирішення. Структура симптомокомплексу кризи підліткового віку.
55. Значення груп ровесників, сім'ї в становленні особистості підлітків.
56. Юнацький період розвитку, його загальна психологічна характеристика. Особливості анатомо-фізіологічного розвитку та статевої самосвідомості в юності.
57. Специфіка соціальної ситуації розвитку у період ранньої та пізньої юності. Варіанти життєвого шляху у пізній юності.
58. Криза ідентичності як нормативна криза юнацького періоду психічного розвитку.
59. Учбово-професійна діяльність та її розвивальне значення в юнацькому віці.
60. Основні новоутворення юнацького віку. Життєві плани та їх характеристики.
61. Особливості спілкування з дорослими та однолітками в ранній і пізній юності. Дружба та кохання юнацькому віці.
62. Розвиток особистості в ранній та пізній юності. Центральні новоутворення юнацького віку.
63. Особистісне та професійне самовизначення в періоді юності.
64. Характеристика кризи пізньої юності.

65. Юнацька субкультура, причини її виникнення та вплив на розвиток особистості.
66. Загальна психологічна характеристика періоду дорослості.
67. Дорослість і зрілість: співвідношення понять. Види зрілості. Ознаки психологічної зрілості людини.
68. Специфіка вікової кризи періоду ранньої дорослості. Криза 30 років як криза смислу життя.
69. Загальна характеристика періоду середньої дорослості.
70. Соціальна ситуація розвитку у період середньої дорослості. Основні завдання життєвого циклу у період дорослості (за Р. Хейвігхерстом).
71. Професійна діяльність як провідна у періоді зрілості.
72. Стадії розвитку інтелектуальних функцій дорослої людини (за У. Шейо).
73. Центральні новоутворення в період середньої дорослості.
74. Психосоціальний розвиток у період середньої дорослості.
75. Криза середини життя, її характеристика (Д. Левінсон, Р. Гоулд).
76. Феномен «спустошеного гнізда» у середній дорослості.
77. Досягнення «акме» у дорослому віці. Проблема самореалізації акмеологічного потенціалу особистості.
78. Основні особливості особистісно-психологічного статусу особи у пізньому дорослому віці.
79. Основні психологічні проблеми буття особи у пізньому дорослому віці.
80. Загальна психологічна характеристика старості.
81. Особливості пізнавальних психічних процесів у старості.
82. Динаміка емоційної сфери особистості особи у старості.
83. Теорії старіння та старості (біологічні, соціологічні, психологічні). Типології старіння (Ф. Гізе, І. С. Кон, Д. Бромлей та інші).
84. Категорії дітей з особливими освітніми потребами та їхня характеристика.
85. Поняття особистісного зростання в психології розвитку.
86. Погляд А. Маслоу в розумінні особистісного зростання.
87. Особистісний ріст за В. Франклом.
88. Розуміння особистісного зростання К. Юнгом, А. Адлером, Е. Еріксоном.
89. Саморегуляція особистості, її механізми і засоби здійснення.
90. Психолого-педагогічна підтримка і допомога у процесах самопізнання і саморозвитку.